

Kunnskapsdepartementet - KD

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Vår referanse: 22/01430-2
Arkivkode: A00
Saksbehandler: Anne Mette Dørum
Deres referanse: 22/2430
Dato: 24.06.2022

Høringsvar - endring i forskrift om foreldremoderasjon barnehage og SFO - automatisert saksbehandling

KS viset til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 13.05.2022 med referanse 22/2430 med forslag til forskriftsregulering av bruk av helautomatiserte avgjørelser i kommuner når de behandler søknader om moderasjon i foreldrebetalingen for barnehager og for skolefritidsordninger (SFO).

KS ser svært positivt på at det nå legges til rette for automatisk behandling av søknader om moderasjon av foreldrebetaling i barnehage og SFO. Høringsforslaget imøtekommer de behovene som KS har erfart at kommunene har for automatisert behandling av søknader om foreldremoderasjon barnehage og SFO. Det vil det være betydelig effektivisering og resursrealisering hvis disse søknadene kan behandles automatisk. Ved å automatisere behandlingen av disse søknadene, vil saksbehandlerne få frigitt tid til å behandle og følge opp saker som krever skjønnsmessige vurderinger og som har større kompleksitet.

Konkret om forslaget

Som det fremkommer over, er vi positive til forslaget om å gi hjemmel for automatisering av saksbehandlingen. Forslaget er formulert som en generell hjemmel, og det er både positivt og viktig at hjemmelen til automatisering ikke er beskrænkende. Samtidig er vår vurdering er at det kan se ut som om det kun er ordningen omsøkt under bestemmelsen om «maksimalgrensen for foreldrebetaling» som er egnet for automatisering i dagens regelverk, ettersom det ikke skal utøves skjønn knyttet til denne bestemmelsen. Ved å ta inn noe om adgangen til automatisert saksbehandling der vurderingen er egnet til det, vil det i større grad legge til rette for økt bruk av automatisering og gi kommunene noe større handlingsrom til effektivisering og digitalisering der det er egnet til det.

KS ber departementet vurdere om det bør legges inn et tillegg i bestemmelsen, som viser til egnethet for automatisering.

KS mener at det også er behov for å tilpasse den mer skjønnbaserte bestemmelsen om «varig nedgang i husholdningens inntekt» slik at den kan automatiseres. Men vi antar at det vil være et noe større lovarbeid, som bl.a. omfatter personvernkonsekvensvurderinger og standardisering av begreper som f. eks. «varig nedgang».

KS ber departementet vurdere om det på et senere tidspunkt bør igangsettes et arbeid med å utforme en bestemmelse som tillater automatisering også av «varig nedgang i husholdningens inntekt». I dette arbeidet bør det også vurderes om det er behov for en kontrollbestemmelse som sikrer at ordningen treffer som forutsatt. KS understreker imidlertid at et slikt mulig framtidig lovarbeid ikke må forsinke eller

hindre at forslaget som nå er på høring, trer i kraft så raskt som mulig. Det er av avgjørende betydning for en mer effektiv saksbehandling i kommunene og en enklere hverdag for innbygger at forskriften som er på høring, trer i kraft så raskt som mulig.

Avsluttende bemerkninger

Det er flere områder som ikke omfattes av høringen, men som likevel kan være utfordrende for kommunene. Dette gjelder blant annet opplysningsplikten til den registrerte etter Personvernforordningen, bruk av skattemelding kontra bruk av skatteoppgjør, grunnlaget ved vurdering av klage osv. KS har som intensjon å utarbeide informasjon til kommunene om dette, og vil komme tilbake til departementet for å klargjøre bestemmelser som vi har erfart at fremstår som utydelige for kommunene, i de to forskriftene for redusert foreldrebetaling i henholdsvis SFO og barnehage.

Avslutningsvis vil KS på mer prinsipielt grunnlag reise spørsmålet om ikke regler for automatisering av vedtaksprosesser, ideelt sett burde vært regulert i sentral lovgivning, f.eks. forvaltningsloven. Dermed kunne særlovgivningen nøye seg med å henvise til aktuelle bestemmelser i sentral lovgivning, og gi mer detaljerte bestemmelser der det eventuelt er behov for det.

Kristin Weidemann Wieland
Områdedirektør Forskning, innovasjon og digitalisering

Asbjørn Finstad
Avdelingsdirektør Strategisk IKT og digitalisering